

Warszawa, 7 lutego 2022 r.

Zmiany w rozliczaniu składek oraz sporządzaniu dokumentów ubezpieczeniowych

Zmiana składki zdrowotnej w ramach Polskiego Ładu

Pytania seminarium

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 1

Proszę podać wyraźną podstawę prawną i wyjaśnić sposób liczenia składki zdrowotnej za m-c styczeń 2022 r. dla:

Przedsiębiorców będących na skali podatkowej PIT (9% od jakiej podstawy?),

Przedsiębiorców będących na liniowym podatku 19% PIT, (czy 9%, czy 4,9% i od jakiej podstawy; jeżeli 9%, to dlaczego, a jeśli nie 4,9% to też dlaczego?).

Odpowiedź

Za przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych składka za styczeń 2022 r. powinna być obliczona jako 9% od podstawy wymiaru wynoszącej 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r., czyli podstawa wynosi 4.665,78 zł, a składka - 419,92 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Odpowiedź c.d.

Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2022 r. przepisami, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowane na zasadach ogólnych ustalają podstawę wymiaru składki na podstawie uzyskiwanych z działalności gospodarczej dochodów z miesiąca poprzedzającego miesiąc, za który dokonywane jest rozliczenie. Ponadto dla tej grupy przedsiębiorców obniżona została wysokość stopy procentowej jaką obliczana jest składka z 9% do 4,9% jeśli stosują opodatkowanie podatkiem liniowym.

Obniżona stopa procentowa została wprowadzona w odniesieniu do składek, które będą obliczane na nowych zasadach, a zatem obliczanych od dochodu przedsiębiorcy. Z uwagi na zasadę nakazującą uwzględnianie w podstawie wymiaru składki dochodu z miesiąca poprzedniego składki od dochodu będą ustalane po raz pierwszy dopiero od rozliczeń za miesiąc luty. Zatem w odniesieniu do miesiąca stycznia 2022 r. zachowano zasadę, że składki za ten miesiąc są ustalane na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2021 r.

W myśl art. 79 ustawy Polski Ład, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, o której mowa w art. 81 ust. 2c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za styczeń 2022 r. ustala się na podstawie zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 2021 r.

Prawidłowo wykładnia tego przepisu prawa wymaga uwzględnienie nie tylko dyrektyw wykładni językowej, ale także systemowej i funkcjonalnej (celowościowej).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 2

Jak naliczać składkę zdrowotną przy założeniu, że w pierwszym półroczu 2022 r. przedsiębiorca PIT osiąga dochody miesięczne około 6-8 tys. zł, a w drugim półroczu 2022 roku będzie osiągał stratę miesięczne rzędu 1000 zł? Czy w drugim półroczu nie będzie zobowiązany płacić składki zdrowotnej, z uwagi na to, że będzie konsumował nadwyżkę z pierwszego półrocza?

Dochód za I półrocze wynosi 48.000 zł; składka zdrowotna (9%) wyniesie 4.320 zł.

Strata podatkowa za II półrocze wyniesie 6.000 zł,

Zatem dochód roczny wyniesie 42.000 zł, co powinno dać składkę w wysokości 3.780 zł.

Minimalna roczna składka zdrowotna to 12 m-cy x 270,90 zł = 3.250,80 zł.

Zatem przez wszystkie m-ce drugiego półrocza będzie miał nadwyżkę składki już opłaconej w pierwszym półroczu.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Odpowiedź

Osoby stosujące opodatkowanie na zasadach ogólnych (wg skali albo liniowy) ustalają podstawę wymiaru składki zdrowotnej na podstawie dochodów z poprzedniego m-ca.

Dochód stanowiący podstawę wymiaru składki ustala się jako przychód minus koszty. Dochód ten podlega pomniejszeniu o składki na ubezpieczenia społeczne o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

Za kolejne miesiące należy od sumy przychodów odjąć sumę kosztów, a od tak otrzymanej sumy dochodów, odjąć dochody z m-ce poprzedzające ten m-c i pomniejszyć o różnicę opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i odliczonych w poprzednich miesiącach, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu.

W przypadku, gdy koszty przekraczają wysokość przychodu należy wykazać dochód w wysokości 0 zł, a składka powinna być odprowadzona od 9% x wysokość minimalnego wynagrodzenia.

Miesięczna minimalna podstawa wymiaru składki nie może być mniejsza niż kwota minimalnego wynagrodzenia.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Odpowiedź c.d.

W przypadku, gdy suma wpłaconych za poszczególne miesiące składek na ubezpieczenie zdrowotne jest wyższa od rocznej składki na ubezpieczenie ustalonej od rocznego dochodu, ubezpieczonemu przysługuje zwrot kwoty stanowiącej różnicę między sumą wpłaconych za poszczególne miesiące roku kalendarzowego składek na ubezpieczenie zdrowotne, a roczną składką ustaloną od rocznej podstawy.

Zwrot będzie następował na wniosek złożony wyłącznie w formie elektronicznej poprzez PUE ZUS, o ile płatnik nie posiada zaległości na koncie.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 3

Co będzie podstawą naliczenia składki zdrowotnej za styczeń 2023 r. u przedsiębiorców opodatkowanych PIT?

Odpowiedź

Za przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych składka za styczeń 2022 r. powinna być obliczona jako 9% od podstawy wymiaru wynoszącej 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r., czyli podstawa wynosi 4.665,78 zł, a składka - 419,92 zł.

Natomiast podstawa wymiaru za styczeń 2023 będzie ustalana na podstawie dochodu za grudzień 2022 r.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 4

Obowiązek opłacania składki zdrowotnej w 2022 roku podczas zawieszenia działalności gospodarczej.

Odpowiedź

Za pełen m-c zawieszenia nie opłaca się składki. W odniesieniu do przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych należy stosować zasadę, że jeśli zawieszenie działalności nastąpiło przed danym rokiem, to po wznowieniu działalności za pierwszy miesiąc podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku składkowym (z wyłączeniem sytuacji gdy wznowienie nastąpi w styczniu 2022 r.) podstawę tą będzie stanowiła kwota minimalnego wynagrodzenia, z uwagi na brak możliwości ustalenia dochodu z miesiąca poprzedniego.

Natomiast, jeśli zawieszenie nastąpiło w trakcie danego roku i w tym samym roku następuje wznowienie działalności po 2-3 miesiącach, to podstawę wymiaru składki za pierwszy miesiąc po wznowieniu będzie stanowił dochód za miesiąc przed zawieszeniem, jeśli zawieszenie nastąpiło od 1 dnia miesiąca albo za miesiąc, w którym nastąpiło zawieszenie (do czasu zawieszenia).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 5

Jak należy liczyć składkę zdrowotną w odniesieniu do ryczałtu ewidencjonowanego:

Jeśli podatnik przewiduje, że osiągnie przychody między 60.000 zł a 300.000 zł to powinien od początku roku opłacać składkę zdrowotną według stawki dla tych "widełek" czy też do momentu przekroczenia limitu 60.000 zł powinien płacić składkę zdrowotną właściwą dla przychodów do 60.000 zł i dopiero po przekroczeniu limitu zacząć płacić składkę wg wyższej stawki, bez obowiązku dopłaty różnicy wartości składek za okres opłacania niższych składek?

Odpowiedź

Wyższa składka powinna być opłacana od m-ca przekroczenia kwoty 60.000 lub 300.000 zł. Obowiązek dopłaty za wcześniejsze m-ce 2022 r. powstanie dopiero w rozliczeniu rocznym dokonywanym na dokumentach rozliczeniowych składanych za luty 2023 r. do 20 marca 2023 r.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 6

Jaką składkę zdrowotną płać za styczeń 2022 r. osoby współpracujące (jaka podstawa wymiaru) $6221,04 \times 75\% = 4665,78 \times 9\% = 419,92$ czy $6221,04 \times 9\% = 559,89$?

Odpowiedź

Składkę zdrowotną za osobę współpracującą za każdy m-c 2022 r., a zatem również luty 2022 r., odprowadza się od podstawy wymiaru w wysokości 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r. Czyli w 2022 r. podstawa wynosi 6.221,04 zł, a składka - 559,89 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 7

Czy składka za miesiąc luty płatna do 20 marca 2022r za osobę współpracującą, powinna być naliczona od podstawy wymiaru $6221,04 \times 9\% = 559,89$ czyli 100% podstawy wymiaru?

Odpowiedź

Składkę zdrowotną za osobę współpracującą za każdy m-c 2022 r., a zatem również luty 2022 r., odprowadza się od podstawy wymiaru w wysokości 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r. Czyli w 2022 r. podstawa wynosi 6.221,04 zł, a składka - 559,89 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 8

Czy pobór składki zdrowotnej powinien być ograniczony do wysokości podatku obliczonego na mocy przepisów obowiązujących do dnia 31.12 2021r. ?

Odpowiedź

Płatnicy składek w odniesieniu do wskazanej grupy ubezpieczonych (m.in. za pracowników, zleceniobiorców) do końca 2021 r. zobowiązani byli pomniejszać obliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne do wysokości zaliczki na podatek o ile obliczona składka była wyższa od zaliczki. Od 1.01.2022 r. pomniejszenie to odnosi się do wysokości zaliczki obliczanej według zasad obowiązujących do 31 grudnia 2021 r. Dokonując tego pomniejszenia należy uwzględniać stan faktyczny występujący u danego podatnika przy obliczaniu bieżących miesięcznych zaliczek. Zatem, jeśli obliczając zaliczkę w 2022 r. płatnik pomniejsza ją o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (z mocy ustawy albo na wniosek podatnika), to pomniejszenie to stosuje również obliczając zaliczkę według zasad obowiązujących w 2021 r. Zmienia się tylko wysokość stosowanego pomniejszenia (w 2021 r. była to kwota 43,76 zł).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 9

Ile i jaki składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2022 roku płaci:

- a) Wspólnik trzech spółek komandytowych, zatrudniony dodatkowo na umowę o pracę na cały etat z pełnymi składkami na ubezpieczenie?
- b) Wspólnik trzech spółek komandytowych, bez innych tytułów do ubezpieczeń?
- c) Wspólnik trzech spółek komandytowych, prowadzący również jednoosobową działalność gospodarczą opodatkowaną podatkiem liniowym?

Odpowiedź

- a) Oprócz składek z tytułu pracowniczego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność – wspólnik s.k. opłaca miesięczną składkę zdrowotną w wysokości – 1.679,68 zł (3 x 6.221,04 zł x 9%).
- b) Takie same składki jak wyżej.
- c) Opłaca składkę zdrowotną (4,9% od podstawy wymiaru) odrębnie jako prowadzący JDG od dochodu uzyskanego w poprzednim miesiącu oraz dodatkową składkę jako wspólnik s.k. od podstawy wymiaru - 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r. Czyli 559,94 zł (9% od 6.221,04 zł).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 10

Spółka jawna jest w trakcie przekształcenia w Sp. z o.o. (wniosek złożony w KRS). Prawdopodobnie wpis nastąpi 25 lutego. Jeden ze wspólników (mający dzieci) opłaca składki na ubezpieczenie społeczne jako wspólnik s.j. Pytanie, jak długo trwa ochrona jeśli opłacił składki na ubezpieczenie społeczne za miesiąc luty? Kiedy najpóźniej musi zawrzeć umowę o pracę ze spółką z o.o. aby nie było przerwy w uprawnieniach do świadczeń dla niego i rodziny? Pytanie ważne, bo będzie miał trudności w podpisaniu umowy ze Spółką z powodu wyjazdu z dziećmi za granicę na leczenie.

Odpowiedź

Wspólnik spółki jawnej podlega ubezpieczeniom (społecznym i w konsekwencji zdrowotnemu) do momentu utraty statusu wspólnika tej spółki.

Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym (jak i społecznymi) pracownika następuje od dnia nawiązania stosunku pracy.

Pytanie w zakresie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej po ustaniu tytułu to właściwość NFZ.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 11

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń 2022 dla jednoosobowych działalności gospodarczych opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, podatkiem liniowym i progresywnym. Nie ma jednolitego stanowiska dla składki zdrowotnej za styczeń w przypadku opodatkowania podatkiem liniowym.

Odpowiedź

Za przedsiębiorców opodatkowanych na zasadach ogólnych (podatek wg skali lub liniowy) składka za styczeń 2022 r. powinna być obliczona jako 9% od podstawy wymiaru wynoszącej 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r., czyli podstawa wynosi 4.665,78 zł, a składka - 419,92 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 12

Czy członek zarządu, który ma umowę o pracę i pobiera wynagrodzenie z tyt. pełnienia członka zarządu musi być zgłoszony do ZUS z dodatkowym kodem – jakim?

Odpowiedź

Nie, jeśli na funkcję członka zarządu ma zawartą umowę ze spółką podlega jako pracownik.

Kodem tytułu ubezpieczenia stosowanym do osób powołanych do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania jest kod 22 50.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 13

Czy można prosić o syntetyczne zestawienie jakie podstawy są stosowane przy poszczególnych:

- a) formach opodatkowania
- b) formach prowadzenia działalności gospodarczej -JDG, sp jawna, sp z oo. sp k.

Odpowiedź

Składka zdrowotna jest opłacana w zależności od formy opodatkowania:

- jeśli są to zasady ogólne (wg skali albo podatek liniowy) – podstawą wymiaru jest dochód z poprzedniego miesiąca; podstawa nie może być niższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia,
- jeśli jest to ryczałt od przychodów ewidencjonowany – podstawa jest uzależniona od wysokości uzyskanych od początku roku przychodów,
- karta podatkowa – podstawą jest minimalne wynagrodzenie,
- inne źródło uzyskania dochodu niż działalność gospodarcza (np. wspólnicy s.k., sp. z o.o., twórcy, artyści) – podstawa jest równa 100% przeciętnego wynagrodzenia z czwartego kwartału roku poprzedniego w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku. Czyli w 2022 r. - 559,89 zł (9% od 6.221,04 zł).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 14

Strata w poszczególnych miesiącach działalności a składka należna w takim miesiącu i następnym?

Odpowiedź

Rozumiemy, że chodzi o osobę opodatkowaną w formie zasad ogólnych. Taka osoba ustala podstawę wymiaru składki zdrowotnej na podstawie dochodów z poprzedniego miesiąca.

Miesięczny dochód ustalany jest w następujący sposób:

- dochód za pierwszy miesiąc jest ustalany jako różnica między osiągniętymi przychodami, a poniesionymi kosztami uzyskania tych przychodów w rozumieniu ustawy o PIT. Dochód ten jest pomniejszany o kwotę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe opłaconych w tym miesiącu, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Odpowiedź c.d.

- dochód za kolejne miesiące ustala się jako różnicę między sumą przychodów, osiągniętych od początku roku i sumą kosztów uzyskania tych przychodów poniesionych od początku roku, w rozumieniu ustawy o PIT.

Dochód taki jest pomniejszany o sumę dochodów ustalonych za miesiące poprzedzające i o różnicę między sumą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, zapłaconych od początku roku, a sumą składek odliczonych w poprzednich miesiącach; dochód nie jest pomniejszany o składki, które zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Miesięczna podstawa wymiaru składki nie może być mniejsza niż kwota minimalnego wynagrodzenia.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 15

Umowa powołania + umowa o pracę. Z jakim kodem zgłosić prezesa spółki. Kod spółki czy kod pracownika?

Odpowiedź

Jeśli na funkcję członka zarządu ma zawartą umowę ze spółką podlega jako pracownik. Czyli zgłoszenie tylko z kodem 01 10.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 16

Jakie są różnice w wyliczaniu kwoty dochodu dla ZUS jako podstawa do wyliczenia składki zdrowotnej?

Pytanie częściowo do MF – na jakich zasadach ustala się dochód przedsiębiorcy dla celów podatkowych?

Odpowiedź

Dla celów składki zdrowotnej dochód ustala się jako przychód minus koszty. Dochód ten podlega pomniejszeniu o składki na ubezpieczenia społeczne o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Dochodu takiego nie pomniejsza się o kwoty ulg, np. o tzw. ulgę dla klasy średniej.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 17

Jeśli dochód ze stycznia podajemy w deklaracji DRA 01-02-2022 za luty którą wypełniamy w marcu. Co w przypadku jak dochód nam się zmieni podatkowy. Skorygujemy miesiąc podatkowo np. dostaliśmy później fakturę. Czy musimy korygować DRA?

Odpowiedź

Zgodnie z przepisami korekta podstawy i składki na ubezpieczenie zdrowotne za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego może być składana nie później niż do końca drugiego miesiąca, licząc od upływu terminu do złożenia zeznania o którym mowa w ustawie o PIT, a więc do 30 czerwca.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 18

Zgłoszenia i obliczania składki zdrowotnej prokurentów spółki skoro ich wynagrodzenie nie podlega opodatkowaniu i nie są potrącane zaliczki na podatek, ponieważ wynosi 0 zł, a mówi się, że składka zdrowotna obliczana jest do wysokości zaliczki podatku dochodowego.

Odpowiedź

Zgłoszone do ubezpieczenia powinny być osoby powoływane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania.

Obniżenie składki do wysokości zaliczki nie dotyczy osób powołanych do pełnienia funkcji.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 19

W jaki sposób liczyć składkę zdrowotną z tyt. działalności gospodarczej dla płacących podatek liniowy, jak dla zasad ogólnych. Osoby te pracują dodatkowo na umowy o pracę, umowy zlecenia, czy np. posiadają emeryturę. W jaki sposób i czy w ogóle będą możliwe korekty naliczania składek za poszczególne miesiące w sytuacji, gdy przedsiębiorcy donoszą dokumenty kosztowe, bądź sprzedaży dot. minionych okresów. Na odliczenie vat od zakupów mamy 4 m-ce, zaś w książce przychodów i rozchodów koszty są obciążane wg. daty wystawienia dokumentów co powoduje zmiany w kosztach i w konsekwencji w wysokości dochodu, od którego zależy wysokość składki zdrowotnej.

Odpowiedź

Jeśli wystąpi korekta przychodów i dochodów i w związku z tym konieczność korekty podstawy wymiaru składki – należy skorygować ZUS DRA.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 20

Czy członek zarządu spółki z o.o., który jest nierezydentem - obywatelem innego kraju UE, podlegającym tam ubezpieczeniom społecznym - podlega w 2022 r. ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu otrzymywania wynagrodzenia z tytułu powołania do pełnienia funkcji polskiej spółki z o.o.? Czy ewentualny brak obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego takiej osoby wymaga przedłożenia zaświadczenia A1 potwierdzającego podleganie ubezpieczeniom społecznym w innym kraju UE?

Odpowiedź

Osoba objęta innym ustawodawstwem niż polskie nie może być zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego. Postępowanie w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego prowadzi NFZ.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 21

Składka zdrowotna w przypadku prowadzenia dwóch działalności gospodarczych opodatkowanych w formie ryczałtu ewidencjonowanego. Ubezpieczony prowadzi dwie działalności gospodarcze (spółki cywilne) opodatkowane w formie ryczałtu ewidencjonowanego, z każdej działalności osiąga przychody powyżej 300 000,00 zł, ile składek zdrowotnych musi zapłacić? Czy zgodnie z art 82 ust. 2b ustawy płaci jedną składkę od sumy przychodów z tych działalności, czy opłaca dwie składki zdrowotne od każdej spółki cywilnej osobno.

Odpowiedź

Składka jedna od sumy przychodów. Jeśli już w styczniu przekroczona zostanie wysokość przychodów 300.000 zł to składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 1.007,81 zł, tj. 9% od podstawy 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, czyli w 2022 r. - 11.197,87 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 22

W związku ze zmianą przepisów dotyczących podleganiu ubezpieczeniu chorobowemu przez osoby prowadzące działalność gospodarczą czy ZUS dokona zgłoszenia z urzędu, tych osób które do tego ubezpieczenia nie były zgłoszone?

Odpowiedź

Nie, zgłoszenie do każdego dobrowolnego ubezpieczenia wymaga zgłoszenia złożonego przez osobę zainteresowaną.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 23

Czy osoba do 26 r. życia zatrudniona na 1/4 etatu korzystająca z ulgi PIT-0 powinna mieć obliczoną składkę zdrowotną 9% czy składka ta powinna być obniżona do hipotetycznego podatku jaki by wystąpił?

Odpowiedź

Tak. Składka tej osoby powinna być obliczana jak 9% od podstawy wymiaru składek. Przy czym ostateczne ustalenie wysokości należnej składki płatnik powinien dokonać porównując jej wysokość z kwotą hipotetycznej zaliczki na podatek.

W przypadku, gdy obliczona składka jest wyższa od kwoty hipotetycznej zaliczki na podatek (obliczonej zgodnie z przepisami ustawy o PIT w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r.), którą płatnik obliczałby gdyby przychód ubezpieczonego nie był zwolniony od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT, składkę obniża się do wysokości tak ustalonej kwoty hipotetycznej zaliczki.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 24

W jakiej wysokości opłacić trzeba składkę zdrowotną za osobę współpracującą w działalności gospodarczej - opodatkowanie wg skali. Prowadzący działalność uzyska miesięczny dochód w wysokości poniżej 3010,00 a innym razem znacznie większy?

Odpowiedź

Składkę zdrowotną za osobę współpracującą odprowadza się od podstawy wymiaru w wysokości 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r. Czyli w 2022 r. podstawa wynosi 6.221,04 zł, a składka - 559,89 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 25

Czy od wynagrodzeń osób małoletnich odbywających naukę zawodu z Zakładzie Pracy uczących się w szkole zawodowej należy naliczać składkę zdrowotną? - naliczenie i odprowadzenie składki zdrowotnej spowoduje obniżenie wynagrodzenia wypłacanego małoletniemu?

Odpowiedź

Pracownicy młodociani (a więc ci którzy nie ukończyli 18 lat) są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i występuje obowiązek opłacenia za nich składki na ubezpieczenie zdrowotne. Przy czym ostateczne ustalenie wysokości należnej składki płatnik powinien dokonać porównując jej wysokości z kwotą hipotetycznej zaliczki na podatek.

W przypadku, gdy obliczona składka jest wyższa od kwoty hipotetycznej zaliczki na podatek (obliczonej zgodnie z przepisami ustawy o PIT w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r.), którą płatnik obliczałby gdyby przychód ubezpieczonego nie był zwolniony od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT, składkę obniża się do wysokości tak ustalonej kwoty hipotetycznej zaliczki.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 26

Czy naliczając wynagrodzenie dla członka zarządu powołanego uchwałą pobierając składkę zdrowotną od 2022 r. należy stosować zasady ograniczania składki zdrowotnej do wysokości podatku?

Odpowiedź

Instytucja obniżenia składki zdrowotnej do 0 zł o czym stanowi art. 83 ust. 2 ma zastosowanie do płatników (ubezpieczonych), do których odnosi się ust. 1. Przepis ten wskazuje natomiast na płatników, o których mowa w art. 85 ust. 1 – 13. Osoby ubezpieczone z tytułu powołania do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie są natomiast ujęte w art.85 ust. 17a.

Tym samym, osoby powoływane do pełnienia funkcji nie mogą mieć pomniejszanej składki zdrowotnej do 0 zł. Za te osoby składka jest naliczana na zasadach ogólnych w pełnej wysokości, od uzyskiwanego wynagrodzenia.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 27

Jak ma zapłacić składkę zdrowotną za styczeń 2022 r. osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą zarówno w formie JDG jak i w spółce cywilnej – do obu działalności jest podatek liniowy. Do tej pory płaciła od podstawy liczonej w podwójnej wysokości (czyli dwie składki). Od nowego roku obie działalności na zasadach ogólnych.

Odpowiedź

Za przedsiębiorców opodatkowanych podatkiem liniowym składka za styczeń 2022 r. powinna być obliczona jako 9% od podstawy wymiaru wynoszącej 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r., czyli podstawa wynosi 4.665,78 zł, a składka - 419,92 zł.

Za kolejne miesiące począwszy od lutego podstawę wymiaru składki należy ustalać na podstawie sumy dochodów z tych dwóch działalności.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 28

Czy za styczeń również będzie podstawa razy dwa? Czy tylko jedna składka?

Odpowiedź

Osoba prowadząca kilka rodzajów działalności, z których uzyskuje przychody zakwalifikowane dla celów podatkowych jako przychody z działalności gospodarczej, a które opodatkowane są różnymi formami opodatkowania (zasady ogólne, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, karta podatkowa) składkę na ubezpieczenie zdrowotne za dany miesiąc opłaca odrębnie od podstaw wymiaru ustalonych dla każdej formy podatkowej.

Osoba, która prowadzi kilka rodzajów pozarolniczej działalności i nie uzyskuje przychodów kwalifikowanych dla celów podatkowych jako przychody z działalności gospodarczej (do której nie ma zastosowania art. 81 ust. 2 lub 2e), składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłaca od podstawy wymiaru wynoszącej 100% przeciętnego wynagrodzenia odrębnie od każdego rodzaju prowadzonej działalności.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 29

Jak ustalić składkę zdrowotną dla osoby fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą opodatkowaną ryczałtem oraz dodatkowo działalność w spółce cywilnej opodatkowanej liniowo?

Odpowiedź

Osoba prowadząca kilka rodzajów działalności, z których uzyskuje przychody zakwalifikowane dla celów podatkowych jako przychody z działalności gospodarczej, a które opodatkowane są różnymi formami opodatkowania (zasady ogólne, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, karta podatkowa) składkę na ubezpieczenie zdrowotne za dany miesiąc opłaca odrębnie od podstaw wymiaru ustalonych dla każdej formy podatkowej.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 30

Mam wątpliwości w kwestii ustalania obowiązku płacenia składki zdrowotnej dla wspólników w sp. z o.o. Proszę o wyjaśnienie, jeśli w sp. z o.o. jest wielu wspólników (więcej niż jeden) to czy będzie obowiązek opłacania składki zdrowotnej przez każdego ze wspólników i jak będzie ustalana ta składka? Czy wspólnik sp. z o.o. sp.k. będzie opłacał składkę zdrowotną i w jakiej wysokości?

Odpowiedź

Udział w wieloosobowej spółce z o.o. nie jest tytułem ubezpieczenia zdrowotnego. Natomiast osoba będąca wspólnikiem spółki komandytowej jest objęta obowiązkiem ubezpieczeń. Jeśli przychody z udziału w tej spółce nie są traktowane jako przychody z działalności gospodarczej to składkę zdrowotną opłaca od podstawy wymiaru wynoszącej 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z czwartego kwartału 2021 r., tj. 6.221,04 zł.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 31

Jak obliczyć podstawę składki zdrowotnej dla osoby, która sezonowo prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, którą rozlicza podatkiem od przychodów ewidencjonowanych i jednocześnie jest współnikiem spółki cywilnej. Podatek od tej działalności jest rozliczany na zasadach ogólnych (zwykle spółka przynosi straty)?

Odpowiedź

Osoba prowadząca kilka rodzajów działalności, z których uzyskuje przychody zakwalifikowane dla celów podatkowych jako przychody z działalności gospodarczej, a które opodatkowane są różnymi formami opodatkowania (zasady ogólne, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, karta podatkowa) składkę na ubezpieczenie zdrowotne za dany miesiąc opłaca odrębnie od podstaw wymiaru ustalonych dla każdej formy podatkowej.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 32

Zgłaszam prośbę o omówienia nowego i starego zwolnienia z płacenia składki zdrowotnej zgodnie z art. 82 ust.8 i 10 ustawy o świadczeniach zdrowotnych.

przykład 1. Pracownik

przychód z działalności w/g ryczałtu 1750,00 zł.

zapłacone składki społeczne 295,00 zł.

przychód do ryczałtu 1455,00 zł

składka zdrowotna 0,00 zł czy 270,90 zł

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 32 c.d.

Zgłaszam prośbę o omówienia nowego i starego zwolnienia z płacenia składki zdrowotnej zgodnie z art. 82 ust.8 i 10 ustawy o świadczeniach zdrowotnych.

Przykład 2.

emeryt uzyskujący świadczenie emerytalne poniżej minimalnego wynagrodzenia (2700 zł)
oraz uzyskujący przychody z działalności gospodarczej opodatkowanej według skali powyżej
50% najniższej emerytury (700zł),

przychód z działalności w/g skali 700,00 zł,

zapłacone składki społeczne 295,00 zł

przychód 405,00 zł

składka zdrowotna 0,00 zł czy 270,90 zł

Pytanie: Czy zapłacone w danym miesiącu składki społeczne mają wpływ (obniżają) na ustalenie prawa do zwolnienia ze składki zdrowotnej za dany miesiąc?

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Odpowiedź

Kryterium wysokości przychodów, o których mowa w art. 82 ust. 8 i 10 ustawy o świadczeniach zdrowotnych mających wpływ na prawo do zwolnienia ze składki zdrowotnej odnosi się do pojęcia przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych. A zatem składki na ubezpieczenia społeczne nie mają wpływu na wysokość kwoty przychodu.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 33

Deklaracje miesięczne i roczne na składkę na ubezpieczenie zdrowotne wraz z jej wymiarem

Odpowiedź

❑ Kwoty składek dla przedsiębiorcy opodatkowanego na zasadach ogólnych

▪ Za styczeń 2022 r.

Składka zdrowotna ustalana jest w wysokości 9% od kwoty nie niższej niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z IV kwartału 2021 r.

Podstawa: **4665,78 zł** (kwota 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale 2021 r., włącznie z wypłatami z zysku). Składka: **419,92 zł**. ($4665,78 \times 9\% = 419,92$)

▪ Za pozostałe miesiące 2022 r. :

Zgodnie z ogólną zasadą stopa procentowa składki wynosi 9%, ale nowe przepisy wprowadziły zmianę w tym zakresie wobec osób prowadzących działalność gospodarczą, które opłacają podatek dochodowy w formie podatku liniowego. Dla tych osób stopa procentowa składki wynosi 4,9%, z uwzględnieniem niżej wskazanej zasady .

Miesięczna podstawa wymiaru składki ustalana jest **od dochodu uzyskiwanego z działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który opłacana jest składka**.

Miesięczna wysokość składki nie może być niższa niż kwota ustalona jako 9% minimalnego wynagrodzenia. W przypadku, gdy składka jest niższa od tej kwoty należy podnieść składkę do tej wysokości wraz z podstawą wymiaru składek, którą podnosi się do minimalnego wynagrodzenia (w 2022 r. podstawa – 3.010 zł i składka 270,90 zł).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Cd odpowiedzi

❑ Kwoty składek dla przedsiębiorcy opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych

Miesięczna podstawa wymiaru składki jest zryczałtowana i uzależniona od wysokości uzyskanych przychodów z działalności gospodarczej i wynosi:

- 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (**3.732,62 zł**) jeżeli przychody z działalności gospodarczej osiągnięte od początku roku kalendarzowego, nie przekroczyły 60 tys. zł; składka wynosi wtedy **335,94 zł**.
- 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (**6.221,04 zł**), jeżeli przychody z działalności gospodarczej, przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł; składka wynosi wtedy **559,89 zł**.
- 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (**11.197,87 zł**), jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły 300 tys. zł; składka wynosi wtedy **1.007,81 zł**.

❑ Kwoty składek dla przedsiębiorcy opodatkowanego kartą podatkową.

Dla osób opodatkowanych kartą podatkową podstawę stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia. W roku 2022 jest to kwota **3.010 zł** a składka wynosi **270,90 zł**.

❑ Pozostałe osoby

Podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla pozostałych osób prowadzących działalność (np. wspólników spółek, twórców, artystów) jest kwota 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Zatem podstawa wymiaru w 2022 r. wynosi **6.221,04 zł**. a składka **559,89 zł**.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 34

Nadpłata składki zdrowotnej i brak złożenia wniosku o jej zwrot za 2022 r.

Odpowiedź

ZUS ma obowiązek realizować zadania zgodnie z przepisami prawa. Przepisy wprost wskazują, że zwrot nadpłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne, następuje wyłącznie na wniosek płatnika składek, który może być złożony w formie elektronicznej (PUE ZUS). Przepisy nie przewidują zwrotu nadpłaconej składki na ubezpieczenie zdrowotne przez ZUS z urzędu.

Wniosek o zwrot nadpłaty składki zdrowotnej może być złożony przez płatnika w okresie od 15 lutego do 31 maja. Wnioski złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane. Pierwszy wniosek o zwrot za rok 2022 będzie można złożyć w roku 2023.

Jeśli płatnik składek nie złoży do 31 maja danego roku wniosku o zwrot nadpłaconej składki zdrowotnej a po analizie dokumentów rozliczeniowych i płatniczych za dany okres rozliczeniowy stwierdzi, że składki zostały opłacone w zawyżonej wysokości może na dotychczasowych zasadach złożyć wniosek o ich zwrot. W takiej sytuacji składa wniosek RZS-P (wniosek płatnika składek o zwrot nienależnie opłaconych składek).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 35

Ryczałt i składka ZDROWOTNA jak wiemy że klient przekroczy przychód w ciągu roku 300tys.zł. – jak w styczniu odznaczamy, że chcemy zapłacić największą składkę zdrowotną?

Odpowiedź

Przedsiębiorca, który przez cały poprzedni rok kalendarzowy prowadził działalność gospodarczą i przychody z tej działalności były opodatkowane na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych może przy określaniu wysokości miesięcznej podstawy wymiaru **zadeklarować chęć opłacania składki na podstawie kwoty przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym.**

Dotyczy to szczególnie tych przedsiębiorców, którzy osiągają wysokie przychody i szacują, że ich roczny przychód przekroczy 300 tys zł. Ustalona podstawa wymiaru składki w oparciu o kwotę przychodów z ubiegłego roku musi być stosowana przez cały rok niezależnie od faktycznych przychodów uzyskiwanych w bieżącym roku.

W takiej sytuacji w deklaracji składanej za styczeń 2022 r. muszą wypełnić w bloku XI:

- formę opodatkowania – ryczałt (pole 12)
- zaznaczyć pole z deklaracją opłacania składek na podstawie przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym (pole 14)
- wskazać kwotę przychodów z działalności gospodarczej uzyskanych w ubiegłym roku kalendarzowym (pole 15)
- podać kwotę podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (pole 16)
- podać kwotę należnej składki (pole 17)

Blok XI płatnik musi wypełniać w ten sposób przez cały rok kalendarzowy.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 36

Dotyczy wpłaty składek za 2022 w grudniu 2021:

- czy rozliczać w/w wpłatę miesięcznie wg DRA / bez stwierdzenia nadpłaty czy
- każdorazowo występować o nadpłatę i płacić powtórnie
- w jaki sposób wyliczyć składkę zdrowotną u osób prowadzących DG opodatkowaną podatkiem liniowym, czy wg stawki 9% czy 4,9%?

Odpowiedź

Jeśli płatnik chciał skorzystać z odliczenia składki zdrowotnej od podatku, mógł opłacić składkę za grudzień 2021 r. w grudniu 2021 r. Przy czym nie każdy płatnik mógł precyzyjnie oszacować wysokość składki zdrowotnej, gdyż w 2022 r. jest ona zależna od formy opodatkowania a tym samym od przychodu lub dochodu. Tak samo w przypadku oszacowania wysokości składek na ubezpieczenia społeczne jeśli w 2022 r. płatnik będzie np. korzystał z tzw. Małego ZUS Plus, gdyż składki te są zależne od dochodu osiągniętego w 2021 r.

Jeśli się jednak płatnik na to zdecydował, to musiał uregulować wszystkie należne składki, do których opłacania jest zobowiązany. W przypadku zatem podlegania do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego płatnik musiał opłacić składki na wszystkie ubezpieczenia i fundusze, a nie tylko na samo ubezpieczenie zdrowotne. Jeśli płatnik podlega wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu, to opłaca wyłącznie składkę zdrowotną.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Cd odpowiedzi

Składki opłacane są jedną wpłatą na nadany płatnikowi indywidualny numer rachunku składkowego NRS. Nie ma oddzielnych wpłat na ubezpieczenie zdrowotne. Zawsze musi to być pełna wpłata wszystkich należnych składek, gdyż każda wpłata jest rozliczana proporcjonalnie na wszystkie ubezpieczenia i fundusze, także na zaległości. Zbyt niska kwota wpłaty mogłaby zostać rozliczona na inne należności niż oczekiwał tego płatnik.

Mimo opłacenia składek w grudniu 2021 r. płatnik zobowiązany jest je rozliczyć w nowych dokumentach ZUS DRA składanych przez cały 2022 rok. **W dokumentach składanych co miesiąc musi wskazywać formę opodatkowania oraz ustaloną od dochodu lub przychodu podstawę wymiaru i należną składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Płatnik nie występuje zatem każdorazowo o zwrot nadpłaty i nie musi jej płacić powtórnie**

Rozliczenie dokonanej wpłaty na koncie płatnika składek nastąpi na podstawie złożonych przez płatnika dokumentów rozliczeniowych, jednak pod warunkiem, że nie występowały nieopłacone należności za wcześniejsze okresy. W takim przypadku w pierwszej kolejności z wpłaty zostaną rozliczone wcześniejsze należności, a różnica w składkach za miesiące 2022 r. będzie musiała zostać dopłacona

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Cd odpowiedzi

W jaki sposób wyliczyć składkę zdrowotną u osób prowadzących DG opodatkowaną podatkiem liniowym, czy wg stawki 9% czy 4,9%?

- Za styczeń 2022 r.

Składka zdrowotna ustalana jest w wysokości 9% od kwoty nie niższej niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z IV kwartału 2021 r.

Podstawa: **4665,78 zł** (kwota 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale 2021 r., włącznie z wypłatami z zysku). Składka: **419,92 zł.** ($4665,78 \times 9\% = 419,92$)

- Za pozostałe miesiące 2022 r. :

Zgodnie z ogólną zasadą stopa procentowa składki wynosi 9%, ale nowe przepisy wprowadziły zmianę w tym zakresie wobec osób prowadzących działalność gospodarczą, które opłacają podatek dochodowy w formie podatku liniowego. Dla tych osób stopa procentowa składki wynosi 4,9%, z uwzględnieniem niżej wskazanej zasady .

Miesięczna podstawa wymiaru składki ustalana jest **od dochodu uzyskiwanego z działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który opłacana jest składka.**

Miesięczna wysokość składki nie może być niższa niż kwota ustalona jako 9% minimalnego wynagrodzenia. W przypadku, gdy składka jest niższa od tej kwoty należy podnieść składkę do tej wysokości wraz z podstawą wymiaru składek, którą podnosi się do minimalnego wynagrodzenia (w 2022 r. podstawa – 3.010 zł i składka 270,90 zł).

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 37

Czy ulga jaką wprowadza Nowy Ład dla pracujących emerytów dotyczy tylko tych osób, które jeszcze nie pobierają emerytury i dopiero mogą się na nią zdecydować?

Z ulgi PIT-0 mogą korzystać kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia, którzy uzyskają przychody, z pracy na etacie (umowa o pracę, stosunek służbowy, praca nakładcza, spółdzielczy stosunek pracy), z umów zlecenia zawartych z firmą, z działalności gospodarczej, z tytułu uzyskania których to przychodów podlegają ubezpieczeniom społecznym w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (nie wystarczy opłacanie tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne) oraz **nie otrzymują**, mimo nabycia uprawnienia:

- emerytury lub renty rodzinnej z KRUS,
- emerytury lub renty rodzinnej z mundurowych systemów zabezpieczenia społecznego,
- emerytury lub renty rodzinnej z ZUS,
- świadczeń pieniężnych w związku ze zwolnieniem ze służby stałej funkcjonariusza służby mundurowej,
- uposażenia przysługującego sędziemu w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania

Pytanie 38

Czy osoba, która pobiera już emeryturę, może z niej zrezygnować w dowolnym momencie, by móc skorzystać z +85 tys. kwoty wolnej?

Z ulgi dla pracujących seniorów mogą skorzystać osoby, które:

- pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury lub renty rodzinnej, nie złożyły wniosku o jej ustalenie decyzją właściwego organu emerytalno-rentowego lub
- mają ustalone prawo do emerytury decyzją właściwego organu emerytalno-rentowego lecz jej nie pobierają, ponieważ nie rozwiązały stosunku pracy (mają zawieszony prawo do emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia) lub
- mają ustalone prawo do emerytury lub renty rodzinnej decyzją właściwego organu emerytalno-rentowego lecz jej nie pobierają, pomimo braku przeszkód prawnych do pobierania świadczenia niezależnie od osiągniętych przychodów, gdyż zgłosiły wniosek o zawieszenie prawa do tej emerytury lub renty rodzinnej.

Jeżeli emeryt lub osoba uprawniona do renty rodzinnej pobiera świadczenie i pracuje, a chce skorzystać z ulgi PIT-0 dla seniora, może więc złożyć wniosek o zawieszenie prawa do tego świadczenia. Wówczas świadczenie nie jest wypłacane – emeryt lub rencista ustalonego świadczenia nie otrzymuje.

Dziękujemy za uwagę